

НАПРЯМ 2. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ХІМІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ПРЕДМЕТА

Авдсева О. Ю.

асистент кафедри хімії

**Житомирський державний університет
імені Івана Франка
м. Житомир, Україна**

Національною доктриною розвитку освіти встановлено, що одним з пріоритетних напрямків реформування освіти є підготовка кваліфікованих кадрів, здатних до творчої праці та професійного розвитку [2]. Тому основним завданням сучасного вищого педагогічного навчального закладу є підготовка професійно компетентних фахівців, які здатні самостійно здобувати знання та застосовувати їх на практиці. Це питання є актуальним і для підготовки майбутніх учителів хімії. Адже саме учитель має якісно організувати навчально-виховний процес, направлений на оволодіння учнями мови хімічної науки.

Перед сучасним учителем хімії сьогодні постає чимало проблем, серед яких - незацікавленість учнів у навчанні. Досвід свідчить про те, що за останні роки рівень знань з хімії у школярів значно знизився. Серед учнів немало таких, які не мають чітких уявлень навіть про сам предмет хімії, про основні поняття і закони хімії, погано засвоїли хімічну символіку, не уміють вирішувати елементарні завдання.

Серед причин негативних змін, які з'явилися під час вивчення хімії за останні роки є: підвищення складності програмного матеріалу і скорочення навчального часу на його засвоєння. Через ускладнення програми учителеві доводиться витрачати додатковий час на усне пояснення матеріалу за рахунок часу, що відводиться на проведення хімічного експерименту та розв'язування задач. А це означає, що скорочується самостійна робота учнів, а отже, менше уваги

приділяється осмисленню і закріпленню школярами навчального матеріалу.

У сучасній школі учитель уже практично перестає бути основним джерелом інформації, але натомість зростає його роль в активізації пізнавальної діяльності учнів. Оскільки активізувати пізнавальну діяльність школярів лише на уроках є неможливим, необхідно всіляко підтримувати їх активність у позакласній роботі та скеровувати на поглиблене засвоєння знань, умінь та навичок з хімії під час занять в позаурочний час.

Аналіз досвіду роботи учителів-практиків свідчить, що наявні форми і види позакласної роботи з хімії в загальноосвітніх навчальних закладах використовуються епізодично, безсистемно, з недостатнім урахуванням вікових особливостей учнів. Причина цього не лише у відсутності належної уваги до позакласної роботи з хімії, але й у недостатній методичній підготовці педагогів до її проведення. Тому проблема методичної і практичної підготовки студентів до організації позакласної роботи з хімії з метою заохочення школярів до вивчення предмета хімії є дуже актуальною.

Позакласні заняття з хімії, поряд з уроками є однією з головних форм організації навчально-виховного процесу у школі. Адже під час уроків нереально задовольнити всі питання учнів, натомість, позакласна робота з хімії у взаємозв'язку з навчальною роботою служить тим діючим засобом, що мобілізує активність учнів у пошуку знань і допомагає повніше задовольнити інтереси школярів. Поеднання класної та позакласної форм роботи збагачує урок, наповнює його новим змістом, підвищує інтерес учнів до нього.

Згідно енциклопедії освіти «позакласна робота» - складова частина навчально-виховної роботи, організовані і цілеспрямовані заняття групою чи всім педагогічним колективом з групою чи усіма учнями, які провадяться в позаурочний час для розширення знань, умінь і навичок, розвитку самостійності, індивідуальних здібностей і схильностей учнів, а також задоволення їхніх інтересів і забезпечення розумового відпочинку [1, с. 684].

Метою позакласної роботи з хімії є виявлення і розвиток схильностей, здібностей учнів в ході поглибленого засвоєння програмних пи-

тань, а також питань, що виходять за рамки навчальної програми, але доступних розумінню учнів.

Основними завданнями, яких повинен дотримуватися майбутній учитель хімії при організації та проведенні позакласної роботи з хімії є:

- розвиток інтересів, здібностей, схильностей і обдарувань учнів у галузі хімічної науки, техніки і виробництва шляхом вивчення нових питань з хімії;
- формування в учнів навичок самостійної творчої діяльності з хімії в позаурочний час;
- формування в учнів стійкого інтересу до хімії, розвиток пізнавальної активності і творчості;
- формування науково-матеріалістичного світогляду;
- формування знань, умінь та навичок, що забезпечують успішну суспільну адаптацію учнів;
- ознайомлення учнів із роботою за хімічними професіями з метою профорієнтаційної роботи;
- популяризація хімічної науки серед учнів усіх класів середньої школи;
- поглиблення знань, вдосконалення умінь і навичок учнів з основного курсу хімії середньої школи;
- організація дозвілля і розумного розважання учнів.

Робота з формування в учнів позитивного ставлення до уроків і позаурочних занять з хімії повинна проводитись учителем систематично. Формування інтересу до хімії - складний і тривалий процес, результати якого залежать в більшій мірі від педагогічної майстерності учителя. Майбутній учитель хімії має якісно підбирати матеріал, який виноситиметься на позакласні заняття (він має характеризуватися доступністю, зв'язком із тим, матеріалом, що вивчався на уроках), використовувати різні методи роботи і способи організації діяльності школярів. Різноманітні форми позакласної роботи дозволяють розвинути творчі здібності учнів з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей, прагнення самостійно здобувати знання. Використання цікавих хімічних дослідів на позакласних заняттях з хімії прививатиме учням певні навички науково-дослідницького характеру.

Поєднання урочної і позакласної роботи є найважливішим принципом організації навчально-виховного процесу. Майбутній учитель має

бути зацікавленим у тому, щоб позакласна робота з хімії підвищувала інтерес учнів до предмету хімії, розширювала і поглиблювала знання учнів, розвивала їх пізнавальну активність, давала можливість застосовувати знання, уміння та навички на практиці та допомагала виховувати у них любов до предмету.

Література:

1. *Енциклопедія освіти [гол. ред. В.Г. Кремень]. - К. : Юрінком Інтер, 2008. - 1040 с.*
2. *Національна доктрина розвитку освіти : [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>.*